U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. S.,** zastoupeného JUDr. Martinem Korbařem, advokátem se sídlem Lublaňská 507/8, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2011, č. j. 57 A 35/2011 - 67,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1.] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností, podanou v zákonné lhůtě, domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým tento soud zamítl jeho žalobu podanou proti rozhodnutí Krajského úřadu Vysočina ze dne 18. 3. 2011, č. j. KUJI 22067/2011.

[2.] Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy ze dne 8. 10. 2010, č. j. MMJ/OD/6831/2010-26 118665/2010/MMJ, kterým byl stěžovatel P. S. shledán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 a § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Těchto přestupků se stěžovatel dopustil tím, že dne 27. 4. 2010 v blíže specifikované době a místě překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci o 30 km/hod, neboť mu byla naměřena rychlost 83 km/hod., a stěžovatel navíc řídil vozidlo, přestože v té době nebyl držitelem řidičského oprávnění. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a zákaz činnosti řízení motorových vozidel na 14 měsíců.

[3.] Krajský soud nejprve podané žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení proti rozsudkem ze dne 9. 6. 2011, č. j. 57 A 35/2011 - 35, zrušil. Tento rozsudek nicméně následně, na základě kasační stížnosti podané žalovaným zrušil Nejvyšší

správní soud rozsudkem ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. 2 As 111/2011 (všechna rozhodnutí NSS viz www.nssoud.cz),.

[4.] Krajský soud v Brně, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu obsaženým v citovaném rozsudku ze dne 20. 10. 2011, rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností žalobu stěžovatele zamítl, a to z důvodu, že přezkoumávané rozhodnutí žalovaného netrpí vadou chybného posouzení právní otázky. Zejména uvedl, že ustanovení § 36 správního řádu z roku 2004, i když je začleněno do oddílu 2 označeného jako „úkony účastníků", nelze vykládat tak, že všechna zde uvedená práva musí účastník řízení vykonat osobně. Opačný výklad by se příčil logice zastoupení. Zástupce nemá vlastní práva, nýbrž jedná jménem zastoupeného a jeho také svými úkony zavazuje. Například právo provádět důkazy pro zástupce neprovádí jako svoje osobní právo, nýbrž jako právo vykonávané jménem zástupce. Dále soud uvedl, že v daném případě nebyl stěžovatel předvolán k výslechu, nýbrž k ústnímu jednání, a jeho neúčast na něm proto zásadně jeho konání nebránila. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. 1 As 100/2008, je zřejmé, že interpretace nezbytnosti osobní účasti účastníka ve smyslu ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu je interpretací restriktivní a má se týkat pouze případů, kdy by neúčast účastníka řízení reálně znemožňovala dosažení cíle řízení. Je zcela zřejmé, že v daném případě neúčast stěžovatele na ústním jednání za existující důkazní situace cíl řízení ohrozit nemohla. Práva účastníka jsou zachována, byla-li respektována ve vztahu k jeho zástupci. Stěžovateli nemohla být porušena jeho práva na spravedlivé projednání věci v důsledku nedoručení předmětného předvolání přímo jemu, jelikož veškerá své práva měl možnost uplatňovat osobně anebo prostřednictvím svého zástupce.

[5.] Stěžovatel proti tomuto rozsudku v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s."), když namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

[6.] Stěžovatel spatřuje nesprávné právní posouzení věci v tom, že se krajský soud nijak nezabýval hlavním argumentem stěžovatele, tj. otázkou nesprávného poučení stěžovatele, resp. jeho zástupce, v předvolání. Tento argument pak rozvíjí: namítá, že z obsahu předvolání lze vyvodit, že se jedná o předvolání zastoupeného, tj. stěžovatele, nikoliv zástupce. Toto tvrzení zakládá na úvaze, že v předmětném předvolání bylo v hlavičce uvedeno jméno stěžovatele na prvním místě a pak následně na druhém místě zastoupení zmocněncem. Dále bylo v předvolání uvedeno poučení o možnosti zastoupení a pokyn k přinesení platného dokladu totožnosti a řidičského průkazu. Z těchto skutečností stěžovatel vyvodil, že se jedná o předvolání konkrétní osoby. Tuto argumentaci doplňuje tím, že byla předvolána konkrétní osoba, tj. zastoupený, a nedošlo tak ke správnému poučení zástupce ve smyslu *„když se zmocněnec nedostaví, nastanou následky v poučení uvedené*". Dovozuje tedy, že v tomto případě by mělo být z předvolání patrno, že je určeno přímo zmocněnci, který je jako zmocněnec předvolán, a tedy při zachování určité analogie

s trestním právem by mělo být v předvolání uvedena informace „*o tom se vyrozumíváte jako obhájce obviněného*“, která dle stěžovatele zásadně v předvolání chybí, a tedy je činí chybné a úplné. Stěžovatel též poukazuje na předchozí postup správního orgánu týkající se předvolání ze dne 9. 9. 2011, kdy se spokojil pouze s omluvou stěžovatele.

[7.] Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat otázkou přípustnosti kasační stížnosti, jelikož o ní rozhoduje poté, co předchozí rozsudek krajského soudu zrušil (viz bod [3.]). Podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. totiž platí, že kasační stížnost je „*nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu*.“

[8.] K tomu je však třeba připomenout, že podle judikatury Ústavního soudu (nález sp. zn. IV. ÚS 136/05 ze dne 8. 6.2005, N 119/37 SbNU 519) smyslem a účelem citovaného ustanovení s. ř. s. je nepochybně „*to, aby se Nejvyšší správní soud znovu nemusel zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil. Podrobit takovéto rozhodnutí novému přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti by bylo zcela nesmyslné, neboť ve svých důsledcích by v případě připuštění nového přezkumu mohly nastat toliko dvě možné situace. Buď by totiž kasační soud setrval na svém původním právním názoru (takže by věcné projednání kasační stížnosti nemělo pro stěžovatele naprosto žádný význam), nebo by vyslovil právní názor jiný (takže by postupně rozličnými právními názory zcela rozvrátil právní jistotu a popřel princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí). Vztáhnout však citované ustanovení též na případy, kdy Nejvyšší správní soud pouze vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení, resp. nedostatečně zjištěný skutkový stav (jako v posuzované věci), by ve svých důsledcích, v rozporu i s úmyslem zákonodárce mohlo vést k naprosté zbytečnosti Nejvyššího správního soudu, neboť byl-li by výklad předestřený v projednávané věci Nejvyšším správním soudem přípustný, mohl by tento soud v každé projednávané věci vždy prvním kasačním rozhodnutím vytknout jakoukoli (třebas i malichernou) procesní vadu a poté v druhém kasačním řízení kasační stížnost odmítnout, a tím odmítnout i věcný přezkum naříkaného rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva*.“

[9.] Pro nyní projednávaný případ lze z provedené citace dovodit, že kasační stížnost by byla přípustná toliko tehdy, pokud by neopakovala argumentaci, k níž se již zdejší soud závazným způsobem vyjádřil v citovaném rozsudku sp. zn. 2 As 111/2011. V opačném případě věcně projednána být nemůže a soud ji musí odmítnout jako nepřípustnou.

[10.] Z obsahu kasační stížnosti k tomu plyne, že jediná nyní uplatněná námitka se týká údajně nesprávného a nedostatečného poučení stěžovatele a jeho zástupce v předvoláních k jednání před správním orgánem a v důsledku toho dovodil, že se jedná o předvolání konkrétně jeho osoby a nikoliv jeho zástupce.

[11.] K tomu zdejší soud konstatuje, že touto námitkou se podrobně zabýval v rozsudku sp. zn. 2 As 111/2011, jehož podstatou je právě rozbor otázky, zda v daném případě mohlo být rozhodnuto bez přítomnosti stěžovatele (viz zejména odstavce 13, 20 - 25). V odst. 27 pak výslovně uvedl, že „*za podstatnou považuje zdejší soud především skutečnost, že v důsledku nedoručení předmětného předvolání přímo žalobci nemohla být porušena jeho práva na spravedlivé projednání věci, jelikož veškerá svoje procesní práva měl možnost uplatňovat osobně anebo prostřednictvím svého zástupce. Ze správního spisu plyne, že celkem ve třech případech byl žalobce předvolán k ústnímu jednání, vždy byl výslovně poučen o svých právech a měl tak*

dostatečnou možnost je uplatňovat. Jejich uplatňování zákonem předvídaným způsobem však přitom nutně zůstává toliko jeho právem, nikoliv povinností. Proto také nespatřuje zdejší soud žádný rozpor ani ve vztahu k rozsudku 8 As 14/2010, který se ostatně vůbec netýká otázky předvolání k ústnímu jednání, resp. vztahu zástupce a zastoupeného v přestupkovém řízení, nýbrž pouze konstatuje ustálený právní názor, podle něhož má obviněný z přestupku podobné procesní postavení jako obviněný ze spáchání trestného činu. Jakkoliv totiž v obou případech platí, že tyto osoby mají všechna práva vyjádřit se k dané věci a podávat důkazní a jiné procesní návrhy, současně platí, že se jedná o jejich právo a nikoliv povinnost a je především v jejich vlastním zájmu, aby se za svoje právní postavení aktivně zasazovaly."

[12.] Ze shora uvedeného je patrno, že Nejvyšší správní soud se v rozsudku sp. zn. 2 As 111/2011 k předmětné otázce, tj. k rozhodování správního orgánu bez přítomnosti stěžovatele a k jednotlivým okolnostem s tím souvisejícím (nyní akcentované údajné nedostatečné poučení), již dostatečně vyjádřil a není proto dán zákonný prostor pro jakékoliv doplňování této dříve vyslovené argumentace. Kasační stížnost neobsahuje žádné nové skutkové ani právní tvrzení, nýbrž ve skutečnosti pouze polemizuje s již vysloveným právním názorem zdejšího soudu, byť za použití poněkud odlišných formulací a podrobnějším způsobem. Zcela zjevně však nejde o případ, o kterém pojednal v citovaném nálezu Ústavní soud, tedy o situaci, kdy k „prvnímu" zrušovacímu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu došlo jen pro zjištěné pochybení krajského soudu v oblasti procesního práva (např. by nebylo nařízeno jednání, rozhodnutí by bylo shledáno nepřezkoumatelným apod.). Pokud by proto Nejvyšší správní soud nyní přistoupil k meritornímu projednání této kasační stížnosti, postupoval by v rozporu s dikcí ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a také s citovaným právním názorem Ústavního soudu, jelikož by se znovu zabýval věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil.

[13.] Za této situace soud nemá jinou možnost než kasační stížnost jako nepřípustnou odmítnout [§ 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.].

[14.] V souladu s ustanovením § 60 odst. 3 věta prvá za použití § 120 s. ř. s. bylo vysloveno, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu